

Tisková zpráva

Důvěra vrcholným politikům – duben 2017

- ⊙ Mezi zkoumanými vrcholnými představiteli státu zařazenými do výzkumu nejvyšší podíl důvěry byl zaznamenán u prezidenta republiky Miloše Zemana (53 %).
- ⊙ Důvěra nad nedůvěrou mezi zkoumanými představiteli v současnosti převažuje jen u prezidenta Miloše Zemana a předsedy Ústavního soudu Pavla Rychetského. Rovnováhu důvěry s nedůvěrou šetření ukázalo u ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Kateřiny Valachové a ministryně pro místní rozvoj Karly Šlechtové. U všech ostatních představitelů více či méně významně nedůvěra převažuje nad důvěrou.
- ⊙ Nejvyšší podíly nedůvěry mezi zkoumanými politiky šetření zaznamenalo u premiéra Bohuslava Sobotky (59 %) a ministra vnitra Milana Chovance (53 %).

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586, e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v dubnovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným vrcholným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam tentokrát obsahoval jména devětatřiceti **čelných** ústavních činitelů. Do výzkumu byli zařazeni prezident, předseda Senátu, předseda Poslanecké sněmovny, členové vlády, předsedové poslaneckých klubů parlamentních politických stran, ombudsmanka, guvernér ČNB a předseda Ústavního soudu.

Mezi nejvyššími ústavními představiteli státu je jako nejdůvěryhodnější hodnocen prezident Miloš Zeman, jemuž důvěřuje 53 % českých občanů, zatímco 41 % nikoli. Se značným odstupem za ním z hlediska podílu důvěřujících skončil 1. místopředseda vlády a ministr financí Andrej Babiš, jemuž důvěřuje 43 % dotázaných a 49 % mu naopak nedůvěřuje. Za nimi se shodným podílem důvěry 39 % se umístili předseda ústavního soudu Pavel Rychetský, jemuž nedůvěru vyjádřilo 29 % respondentů, tedy o 10 procentních bodů méně, než kolik mu důvěřuje, a ministr obrany Martin Stropnický s nedůvěrou 45 % dotázaných. Se zřetelným odstupem za nimi z hlediska podílu důvěřujících následují ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek (33 % „důvěřuje“ / 49 % „nedůvěřuje“), předseda vlády Bohuslav Sobotka (31 % / 59 %), guvernér ČNB Jiří Rusnok (30 % / 37 %), ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Kateřina Valachová (29 % / 31 %), místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace Pavel Bělobrádek (29 %, 49 %), ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová-Tominová (28 % / 35 %), ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová (26 % / 28 %), ministr spravedlnosti Robert Pelikán (25 % / 32 %), ministr vnitra Milan Chovanec (25 % / 53 %), ministr zemědělství Marián Jurečka (24 % / 34 %), ministr dopravy Dan Ťok (23 % / 37 %), předseda Senátu Milan Štěch (20 % / 31 %), veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová (20 % / 38 %), předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček (18 % / 31 %), předseda poslaneckého klubu ANO Jan Faltýnek (17 % / 35 %), ministr kultury Daniel Herman (17 % / 42 %), ministr zdravotnictví Miloslav Ludvík (13 % / 17 %), ministr životního prostředí Richard Brabec (12 % / 26 %), předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik (11 % / 29 %), předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura (10 % / 34 %), předseda poslaneckého klubu hnutí Úsvit – Národní koalice Marek Černoch (9 % / 27 %), předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL Jiří Mihola (6 % / 18 %), předseda poslaneckého klubu ČSSD Roman Sklenák (6 % / 18 %), ministr pro lidská práva a rovné příležitosti a předseda Legislativní rady vlády Jan Chvojka (6 % / 22 %) a předseda poslaneckého klubu TOP 09 František Laudát (5 % / 20 %).

Mezi zkoumanými politiky pouze v případě prezidenta M. Zemana a předsedy Ústavního soudu P. Rychetského byla zaznamenána převaha podílu důvěřujících nad nedůvěřujícími. Statisticky vyrovnané podíly důvěry a nedůvěry (s nevýznamným převisem nedůvěřujících) šetření zaznamenalo v případě ministryně školství, mládeže a tělovýchovy K. Valachové a ministryně pro místní rozvoj K. Šlechtové. U všech ostatních politiků, respektive ústavních činitelů a představitelů veřejného života zařazených do výzkumu, významně převažuje nedůvěra nad důvěrou.

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

Tabulka 1: Důvěra vrcholným politikům (v %)

	2013		2014			2015					2016			2017		04	
	12	03	05	09	10	01	04	05	09	10	01	03	06	09	10		02
Zeman	x	47	x	49	x	40	x	41	x	46	56	x	54	x	51	x	53
Babiš	45	53	59	55	58	59	54	55	53	50	51	47	42	46	49	46	43
Rychetský	x	46	x	43	x	48	x	45	x	44	43	x	38	x	36	x	39
Stropnický Martin	45	50	x	45	x	46	x	44	x	42	45	x	40	x	42	x	39
Zaorálek	29	30	33	28	x	30	32	31	34	30	33	33	32	30	29	31	33
Sobotka Bohuslav	42	46	47	43	46	53	46	53	49	46	43	41	40	34	34	34	31
Rusnok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	26	x	30
Valachová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	13	x	20	x	22	x	29
Bělobrádek	25	27	31	26	32	34	31	35	31	31	29	27	23	27	29	29	29
Marksová-Tominová	x	17	x	21	x	25	23	25	26	26	26	24	25	27	24	28	28
Šlechtová	x	x	x	x	x	12	x	14	x	15	17	x	21	x	19	x	26
Pelikán	x	x	x	x	x	x	x	13	x	17	18	x	21	x	22	x	25
Chovanec	x	16	27	23	28	35	32	32	32	35	39	35	33	23	22	27	25
Jurečka	5	17	19	20	23	22	20	27	24	24	24	23	24	24	22	26	24
Řok	x	x	x	x	x	15	x	20	x	19	21	x	20	x	21	x	23
Štěch	x	20	x	16	x	23	x	22	x	19	20	x	19	x	18	x	20
Šabatová	x	23	x	18	x	25	x	23	x	22	19	x	22	x	19	x	20
Hamáček	x	15	x	11	x	17	16	18	19	18	18	18	17	21	16	18	18
Faltýnek	8	x	14	x	16	x	15	x	18	x	x	17	x	17	16	21	17
Herman	x	10	x	8	x	12	x	12	x	11	12	x	13	x	15	x	17
Ludvík	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13
Brabec	x	9	x	8	x	9	x	11	x	12	11	x	10	x	11	x	12
Kováčik	13	x	13	x	13	x	10	x	14	x	x	13	x	12	9	x	11
Stanjura	x	6	x	x	9	x	11	x	11	x	x	8	x	10	8	x	10
Černoch	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	7	x	9
Mihola	x	x	5	x	x	x	3	x	5	x	x	3	x	4	5	6	6
Sklenák	4	x	5	x	4	x	5	x	4	x	x	6	x	5	4	x	6
Chvojka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6
Laudát	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	5

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování, tj. v dubnu 2017. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 13. 4. 2017, 1033 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Pokud jde o úroveň nedůvěry, mezi zkoumanými představiteli se nejvyšší podíly nedůvěřujících, jež mírně převýšily úroveň poloviny, objevily u B. Sobotky a M. Chovance. K hranici jedné poloviny se nedůvěra přiblížila také v případě L. Zaorálka, P. Bělobrádky, a A. Babiše. Více než dvě pětiny českých občanů vyjadřují nedůvěru k M. Stropnickému, D. Hermanovi a M. Zemanovi. Okolo třetiny či o málo více Čechů nedůvěřuje A. Šabatové, J. Rusnokovi, D. Řokovi, M. Marksově-Tominové, J. Faltýnkovi, M. Jurečkovi, Z. Stanjurovi, R. Pelikánovi, K. Valachové a J. Hamáčkovi.

Tabulka 2: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra	Nezná	Neví	Index 04/17 ** Důvěra/nedůvěra
Zeman	53	41	1	5	+12
Babiš	43	49	1	7	-6
Rychetský	39	29	18	14	+10
Stropnický Martin	39	45	6	10	-6
Zaorálek	33	49	8	10	-16
B. Sobotka	31	59	3	7	-28
Rusnok	30 (+4)	37	19	14	-7
Valachová	29 (+7)	31	28	12	-2
Bělobrádek	29	49	12	10	-20
Marksová-Tominová	28	35	25	12	-7
Šlechtová	26 (+7)	28	32	14	-2
Pelikán	25	32	30	13	-7
Chovanec	25	53	12	10	-28
Jurečka	24	34	28	14	-10
Řok	23	37	25	15	-14
Štěch	20	31	36	13	-11
Šabatová	20	38	31	11	-18
Hamáček	18	31	39	12	-13
Faltýnek	17 (-4)	35	34	14	-18
Herman	17	42	31	10	-25
Ludvík	13	17	59	11	-4
Brabec	12	26	48	14	-14
Kováčik	11	29	48	12	-18
Stanjura	10	34	45	11	-24
Černoch	9	27	53	11	-18
Mihola	6	18	64	12	-12
Sklenák	6	18	67	9	-12
Chvojka	6	22	61	11	-16
Laudát	5	20	64	11	-15

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním (dubnovém) šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 13. 4. 2017, 1033 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s posledním šetřením z října 2016 nebo v případě některých politiků zaujímajících čelní pozice v stranické hierarchii z února letošního roku došlo k statisticky významné změně v případě ministryně školství, mládeže a tělovýchovy K. Valachové a ministryně pro místní rozvoj K. Šlechtové, u nichž podíl důvěry vzrostl shodně o sedm procentních bodů v porovnání s loňským říjnovým šetřením. Mírný čtyřbodový vzestup důvěry od října 2016 vidíme též v případě guvernéra ČNB J. Rusnoka. Naopak pokles podílu důvěry o čtyři procentní body v porovnání s letošním únorovým šetřením je patrný u předsedy poslaneckého klubu ANO Jana Faltýnka, jehož důvěra se tak vrátila zpět na úroveň z října 2016, ovšem při výrazně zvýšeném podílu nedůvěry, který v říjnu 2016 činil pouze 26 % a byl tedy o 9 procentních bodů nižší než v současnosti. Významné nárůsty podílu nedůvěřujících v porovnání s říjnem loňského roku lze vidět i v případě D. Hermana (o 16 procentních bodů), A. Babiše (o 6 procentních bodů), J. Hamáčka (o 6 procentních bodů), B. Sobotky (o 5 procentních bodů), M. Marksové-Tominové (o 4 procentní body) a M. Černocha (o 4 procentní body).

V delším horizontu můžeme vidět, že v případě premiéra a některých ministrů vlády (M. Chovanec, A. Babiš, M. Stropnický a v menší míře i P. Bělobrádek) se důvěra pohybuje níže než v letech 2014 a 2015. Miloši Zemanovi v současnosti naopak důvěřuje více občanů, než mu důvěřovalo v letech 2014 a 2015. Nárůst důvěry je patrný rovněž u některých ministrů, kteří do vlády nastoupili později (K. Valachová, K. Šlechtová, R. Pelikán a v menší míře i D. Ťok).

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	<i>Naše společnost, v17-04</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>3. - 13. 4. 2017</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1033</i>
Počet tazatelů:	<i>244</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Kód tiskové zprávy:	<i>pi170502</i>
Otázky:	<i>PI.2</i>
Zveřejněno dne:	<i>2. května 2017</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

]